

ÖPPEN KYRKA
– en kyrka för alla

Idéprogram

Innehåll

Vision, värderingar och uppdrag	3
---------------------------------------	---

Handlingsprogram

Barn och unga	4
Berättelserna.....	5
Diakoni.....	6
Ekonomisk hushållning med gemensamma resurser	7
Gudstjänster som ger liv	8
Ideella medarbetare.....	9
Jämställdhet	10
Kyrkans demokrati	11
Kyrkliga handlingar	12
Miljö och hållbarhet	13
Musik	14
Närvaro i samhället.....	15
Rättvisa borta och hemma	16

Öppen Kyrka — en kyrka för alla

Vilka är vi?

Vi är människor som valt att engagera oss för att Svenska kyrkan ska vara alla medlemmars kyrka. Tillsammans är vi den partipolitiskt obundna nomineringsgruppen *Öppen Kyrka - en kyrka för alla*.

Vår vision

Alla människor har samma värde i en värld där kärlek, rättvisa och ansvar för skapelsen går hand i hand.

Våra värderingar

Vi tror på varje människas rätt att själv definiera sitt liv, sin identitet och sin tro.

Vårt uppdrag

Att verka för en kyrka som ger människor hopp, mening och tro på att Jesus vandrar med – en kyrka där alla människor är lika viktiga och där ansvaret för vår jord är en självklarhet.

Barn och unga

Vår utgångspunkt

För *Öppen Kyrka - en kyrka för alla* är barn, unga och vuxna lika viktiga. Barnen är vår nutid, vår framtid och vårt hopp.

Så här vill vi att det skall vara i världen

Vi menar att barn måste få tid och resurser för att växa och mogna kroppsligt, själsligt och andligt. Barn ska tas på allvar i alla sammanhang.

Kyrkans bidrag

Öppen Kyrka vill att Svenska kyrkan målmedvetet bygger församling med alla sina medlemmar och för alla människor, för barn så väl som för vuxna.

I många av Kyrkans berättelser om Jesus sätts barnen i centrum. Dessa berättelser om tro och hopp, liksom perspektivet att sätta barnen i centrum, vill vi dela med barn och vuxna.

Därför blir det viktigt att

1. lyfta fram dopet som steget in i Kyrkan. Drop-in-dop är ett konkret exempel på hur vi kan göra dopet mer tillgängligt.
2. satsa på medarbetare för barn och unga i alla församlingar. Barn och ungdomar behöver personal som har just dem som första prioritet.
3. lyfta fram Svenska Kyrkans Unga som Svenska kyrkans barn och ungdomsorganisation.
4. samarbeta med skolan, till exempel genom ett ömsesidigt utbyte i samband med de större högtiderna.
5. omsorg, tid och resurser läggs på gudstjänster och annan verksamhet så att barn och ungdomar känner sig tilltalade.

Berättelserna

Vår utgångspunkt

Öppen Kyrka - en kyrka för alla ser att Bibeln är människors berättelser om möten med Gud och med livet. Bibelns berättelser kan både tolka och förvandla våra liv, och vi ser dem som omistliga delar av vårt kulturarv. För att vara relevanta idag behöver bibeltexterna tolkas in i vår tid, för vår tids människor.

Så här vill vi att det skall vara i världen

Vi vill att alla ska ha tillgång till en mångfald av gamla och nya berättelser om vad det är att vara människa, om livet och döden, kärleken, sorgen, förtvivlan och glädjen.

Vi vill också att varje människa ska få berätta sin berättelse och bli lyssnad till.

Kyrkans bidrag

Öppen Kyrka menar att ett av Kyrkans viktigaste uppdrag är att bära Bibelns berättelser om människors möten med Gud och livet. Det finns en befriande kraft i människors erfarenheter som de är berättade i Bibeln.

Vi vill att Svenska kyrkan ska arbeta för att allas berättelser får möjlighet att bli berättade och lyssnade till. Kyrkan har ett särskilt uppdrag att, precis som Jesus, bereda plats för berättelserna som kommer från marginalerna. Det innebär att försvara människovärdet, vara normkritiska, ödmjuka, modiga och älska bortom bekvämlighet.

Som kristna är vi kallade till att om och om igen minnas, berätta och leva påskens berättelser. Den om Jesus som levde, korsfästes, dog och lever igen.

Därför blir det viktigt att

1. ge bibelberättelserna en central roll i församlingen.
2. ge varje människa oavsett ålder, språkförmåga, könsidentitet, m.m. plats att tolka bibelberättelserna i de gemensamma sammanhangen.
3. ge en röst åt dem som inte hörs
4. söka tillfällen där bibelberättelserna kan delas i muntlig form och med andra estetiska uttrycksmedel.
5. finna former för att förmedla och tolka Bibelns berättelser för barn och med barn.
6. låta berättelserna påminna om det förhållningssätt Jesus hade till människor han mötte.

Diakoni

Vår utgångspunkt

Vi ser att det samhälle som Kyrkan verkar i ändras i snabb takt. Alltför många människor lever under svåra livsvillkor. Människor behöver tak över huvudet, mat i magen och en tro på framtiden. Vi ser det som Kyrkans uppdrag att påverka och agera. Behoven av att tala om existentiella frågor är stort i vår tid och det behövs fler arenor för samtal.

Så här vill vi att det skall vara i världen

Vi vill se ett humant samhälle där tro, hopp och medmänsklighet tydligt genomsyrar vår korta stund på jorden.

Kyrkans bidrag

Diakoni är att tjäna och hjälpa. Att göra så är en uppgift för alla. Kyrkan kan bidra i samhället genom att vara en röst för dem vars röst inte hörs i samhället.

Öppen Kyrka vill arbeta för att Svenska kyrkans diakonala arbete tar stor plats och på så sätt får en tydlig roll i samhället och möter människor där de finns i vardagen såväl som i Kyrkan. Vi vill att diakonin är en integrerad del i de samhällsfunktioner som möter människor i livets alla skeden. Det diakonala arbetets betydelse för samhället behöver bli synligt där människor finns.

Därför blir det viktigt att

1. Svenska kyrkan genom sina anställda och ideella är där människor finns snarare än att vänta på att människor söker sig till Kyrkan.
2. Svenska kyrkan samarbetar med samhällsaktörer som i olika situationer möter människor i olika skeden av livet. så att vi tillsammans kan berika varandra med våra erfarenheter, kompetenser och perspektiv.
3. diakonin ges förutsättningar att agera i närområdet tillsammans med lokala aktörer. På så sätt kan diakonin bli en tydlig del av en större helhet.

Ekonomisk hushållning med gemensamma resurser

Vår utgångspunkt

Öppen Kyrka - en kyrka för alla ser att Kyrkans tillgångar är medlemmarnas, och vi tror att rätt hushållning med Kyrkans resurser ger bästa möjlighet att långsiktigt säkra kyrkans uppdrag på ett sätt som är bra för medlemmarna och för samhället som helhet.

Så här vill vi att det skall vara i världen

Vi vill att hela Sverige ska leva. Det ska finnas mötesplatser och församlingar över hela landet. Vårt kulturarv ska vårdas i såväl glesbygd som storstad.

Kyrkans bidrag

Öppen Kyrka vill arbeta för att Svenska kyrkans gemensamma resurser tas tillvara på bästa sätt. Nyckelbegrepp för hanteringen ska vara:

- Öppenhet – all redovisning skall vara tydlig och lättillgänglig
- Ansvar – beslut ska tas i fullt medvetande om att det är medlemmarnas medel som disponeras
- Mod – vi ska vara beredda att satsa på goda idéer samt ompröva gamla
- Tillvaratagande av människors kraft och kompetenser - såväl medlemmars som anställdas
- Människors förtroende är vår viktigaste tillgång och måste vårdas och värnas.

Därför blir det viktigt att

1. ha en öppen diskussion kring prioriteringar för att konkretisera visioner och dela erfarenheter mellan pastorat och församlingar.
2. ta vara på och uppmuntra ideellt engagemang.
3. ta fram exempel på genomförda konkreta åtgärder som fallit ut bra i sitt sammanhang.
4. om möjligt undvika höjningar av kyrkoavgiften.

Gudstjänster som ger liv

Vår utgångspunkt

Vilka vi än är ska vi kunna känna tillhörighet, delaktighet och gemensamt ansvar för församlingens gudstjänstliv, gudstjänster som visar på närvaro, öppenhet och hopp.

Så här vill vi att det skall vara i världen

Vi anser att människors andliga liv behöver ges utrymme i vardagen och i den verklighet som vi alla tillsammans delar, och där vi finns till i tjänst för varandra.

Kyrkans bidrag

Kyrkans bidrag är att vara en plats där kraft, inspiration och glädje hämtas för uppgiften att vara till för världens skull. I gudstjänsten erbjuds alla att möta Gud i gemenskap. Vi vill att alla ska känna sig välkomna och respekterade som de är.

Därför blir det viktigt att

1. församlingsborna ges möjlighet att bidra till utformningen av gudstjänsterna genom t.ex. gudstjänstgrupper.
2. ett inkluderande språk används i församlingarna.
3. Kyrkohandboken, Svenska kyrkans gemensamma överenskommelse om hur vi firar gudstjänst, är allas egendom och ett uttryck för vår folkkyrkliga identitet.
4. gudstjänsten görs tillgänglig i uttryck och liturgi, oavsett vilka olika förutsättningar människor har.
5. gudstjänsten är relevant och dagsaktuell – Bibelns där och då behöver ta gestalt som här och nu.

Ideella medarbetare

Vår utgångspunkt

Öppen Kyrka - en kyrka för alla vill understryka att alla människor är viktiga och alla människor – oavsett personliga resurser – behövs i världen och i Guds församling. Alla människor behöver bli uppmuntrade till tjänst, med de gåvor var och en besitter.

Det finns ett mycket stort antal människor i vårt land som är intresserade av att vara ideella medarbetare i Svenska kyrkan.

Så här vill vi att det skall vara i världen

Öppen Kyrka menar att alla människor ska uppleva sig sedda, tagna på allvar och ha en uppgift i tillvaron. De ska få möjlighet att ta ansvar i proportion till intresse och förmåga.

Kyrkans bidrag

Att lyfta fram berättelserna om varje människas betydelse som grenarna i ett träd eller olika lemmar i en kropp.

Fler ideella medarbetare bidrar till ett mänskligare samhälle. Det kan gälla att bryta ensamhet, ge röst åt dem av oss som just nu är i en utsatt situation, ge juridisk hjälp, göra kyrkor tillgängliga och öppna, öka musikutbudet, vara en samtalsresurs och mycket, mycket mera – endast fantasin sätter gränser.

Att uppmärksamma och ta de människor i anspråk, som vill bidra till församlingslivet, till Kyrkans utveckling och till evangeliets spridning.

Därför blir det viktigt att

1. varje församling kontinuerligt och återkommande tar reda på hur medlemmarna vill bidra till Kyrkans verksamhet, med utgångspunkt från intresse, vilja och kompetens.
2. varje församling arbetar medvetet för att öka frivilliginsatserna. Ideella medarbetare och anställda kompletterar varandra.
3. varje församling har en anställd person som är ansvarig för att stödja det ideella arbetet i församlingen. Denna person är en möjliggörare som bland annat samordnar gemensamma insatser i form av utbildning och handledning.
4. varje församling tilldelar ekonomiska medel för denna verksamhet.

Jämställdhet

Vår utgångspunkt

Öppen Kyrka - en kyrka för alla menar att alla människors okränkbara värde och värdighet är oberoende av kön, könsidentitet, könsuttryck, sexuell läggning, etnicitet, språk, religion, ålder, funktionsförmåga och andra omständigheter som påverkar livet.

Så här vill vi att det ska vara i världen

Vi vill att människor möter varandra med öppenhet och nyfikenhet. Vi vill ha en värld som präglas av jämställdhet och tillgänglighet.

Kyrkans bidrag

Kyrkan bidrar med platser som präglas av alla människors okränkbara värde och att vi alla är skapade till Guds avbild och har en plats i den fortgående skapelsen. Det ger förutsättningar för trygga och tillgängliga möten med alla våra likheter och olikheter.

Därför blir det viktigt att

1. Svenska kyrkans ordning ytterligare tydliggörs med att bejaka alla i vinningstjänst (diakon, präst, biskop) oavsett kön, och att Svenska kyrkan fattar beslut som leder till att alla präster på sikt med självklarhet viger såväl samkönade som olikkönade par.
2. processmodellen Regnbågsnyckeln – för ett mer inkluderande sammanhang för hbtq-personer och andra – blir ännu mer känd och använd i Svenska kyrkans församlingar.
3. utveckla arbetet med, och förståelsen för, ett mer inkluderande språk i Kyrkans alla sammanhang och uppmärksamma oreflekterade uppdelningar av människor.
4. utveckla tillgänglighetsanpassningen i Svenska kyrkans sammanhang och bredda Kyrkans sätt att kommunicera i tal och text.
5. stärka dialogen med människor av annan tro utifrån övertygelsen att Jesus Kristus inte drar oss isär från andra människor utan håller ihop oss som mänsklighet.
6. ingen ska behöva avstå från att delta i någon av Kyrkans verksamheter av ekonomiska skäl.

Kyrkans demokrati

Vår utgångspunkt

Öppen Kyrka - en kyrka för alla menar att alla tillhöriga är fullvärdiga medlemmar i Svenska kyrkan. Tillsammans bidrar vi alla till att Kyrkan är och fortsätter att vara en öppen folkkyrka.

Så här vill vi att det skall vara i världen

Människor ska kunna påverka sin vardag.
Demokrati ska vara det rådande styrelseskicket och religionsfrihet en självklarhet.

Kyrkans bidrag

Svenska kyrkan är en demokratisk organisation där medlemmar i direkta val har möjlighet att påverka så väl lokalt som nationellt. Vi vill att Svenska kyrkan arbetar för att alla kan göra sin röst hörd.

Därför blir det viktigt att

1. behålla det direkta valsystemet i kyrkovalet, där varje medlems röst väger lika tungt.
2. göra det möjligt att välja sin kandidat på alla tre nivåer i Svenska kyrkan.
3. göra det möjligt att rösta digitalt.
4. göra det möjligt att delta i utvecklande diskussioner i fysiska livet och via sociala medier.

Kyrkliga handlingar

Vår utgångspunkt

Öppen Kyrka - en kyrka för alla tror att alla människor har behov av riter i samband med livets viktiga händelser.

Så här vill vi att det skall vara i världen

Vi vill att det i samhället ska finnas en öppenhet för olika sätt att manifesteras livets viktiga händelser.

Kyrkans bidrag

Evangeliets budskap om tro, hopp och kärlek är Kyrkans unika bidrag när vi möts i livets gränssituationer.

Kyrkan ska med omtanke möta människor som söker kontakt för kyrkliga handlingar (dop, konfirmation, vigsel och begravning).

Kyrkans företrädare ska visa respekt och stor omsorg genom flexibilitet och hög servicenivå i utformningen av gudstjänster med dop, konfirmation, vigsel och begravning.

Därför blir det viktigt att

1. utforma dop-, konfirmation, vigsel- och begravningsgudstjänster med samma omsorg som en huvudgudstjänst.
2. ge medarbetare tillräcklig tid för förberedelser och möten med deltagare i kyrkliga handlingar.
3. se över och regelbundet utvärdera församlingens rutiner utifrån församlingsbornas erfarenhet av kyrkliga handlingar – hela kedjan från informationssökning, bokning och planering till genomförande och uppföljning behöver ingå.

Miljö och hållbarhet

Vår utgångspunkt

Öppen Kyrka - en kyrka för alla anser att hela skapelsen i all dess mångfald – och därmed också människan – är Guds verk och måste värnas och vårdas på ett ansvarsfullt och hållbart sätt. Vi måste alla ompröva vårt sätt att tänka och handla för skapelsens skull, för livets skull, för våra barns och för kommande generationers skull.

Så här vill vi att det skall vara i världen

Vi vill se en värld där rovdriften på jorden har upphört, där destruktiva ekologiska fotavtryck minimeras och slutligen utplånas och där ekonomiska hänsyn inte överordnas ekologiska.

Kyrkans bidrag

Svenska kyrkans arbete med miljö och hållbar utveckling ska syfta till att vara med och forma en värld där kärlek, rättvisa och ansvar för skapelsen går hand i hand. Vi vill att Kyrkan är aktivt pådrivande i samtalet om hur vi omprövar vårt sätt att tänka kring livsstil, välfärd, hållbarhet och rättvisa. Kyrkan måste tala om och på alla sätt understryka allvaret i den utveckling som pågår med accelererande hastighet. Samtidigt är det Kyrkans uppgift att berätta om den Gud som ger oss en framtid och ett hopp.

Därför blir det viktigt att

1. församlingens gudstjänst, bön, samtal och sång ger uttryck för hopp, inspiration, tillit och kraft till engagemang för skapelsens framtid.
2. alla församlingar är miljödiplomerade.
3. betona vikten av solidaritet inom ramen för det globala arbetet för miljö och hållbar utveckling.
4. Kyrkans skog, mark och grönområden brukas så att biologisk mångfald främjas – ensidiga odlingar för kortsiktig vinst ska upphöra.
5. utbildning och aktiviteter inom miljö och hållbar utveckling främjas och anordnas regelbundet.
6. Kyrkan uteslutande använder förnybar energi och arbetar för att minska och effektivisera energianvändningen.
7. bidra till en hållbar utveckling för världen genom att styrningen av Svenska kyrkan på alla nivåer utgår ifrån FN:s globala mål för hållbar utveckling (Agenda 2030)

Musik

Vår utgångspunkt

Svenska kyrkan är en sjungande kyrka där musiken klingar bortom orden i livets alla förhållanden. Musiken i kyrkan visar på närvaro, öppenhet och hopp och är en omistlig del av kyrkans ständigt pågående lovprisning till Gud. Den är för många människor en viktig kontaktyta med kyrka och tro.

Så här vill vi att det skall vara i världen

Vi menar att musik behöver ges utrymme i människors vardag och fest, i glädje och sorg. Musik är identitetsskapande, meningsskapande och hjälper oss att tolka livet.

Musiken ger människor möjlighet till Gudserfarenheter och det är vår övertygelse att detta ger kraft som bär i samhället utanför kyrkans väggar.

Kyrkans bidrag

Musiken genomsyrar kyrkan och finns på ett naturligt sätt i alla dimensionerna av kyrkans grundläggande uppgift. Vilka vi än är ska vi i kyrkans rika och mångfacetterade musik kunna känna tillhörighet och delaktighet. Den gemensamma församlingssången skapar vi tillsammans och där stämmer vi in över alla de gränser som annars kan skilja oss åt.

Därför blir det viktigt att

- kyrkomusiken håller hög kvalitet över tid och är öppen för nya influenser.
- kyrkans kör- och musikverksamhet får ljuda i gudstjänst och vardag.
- barn och unga bereds möjlighet att sjunga och spela i kyrkans sammanhang tillsammans med kompetenta och engagerade medarbetare.
- möjlighet till orgelundervisning erbjuds i alla församlingar.
- församlingssången värnas och utvecklas i den kommande psalmboksrevisionen.
- kyrkomusiken räknas med som en självständig och verksam kraft inom kyrkans grundläggande uppgift.

Närvaro i samhället

Vår utgångspunkt

Öppen Kyrka - en kyrka för alla menar att Kyrkan är en del av vår gemensamma värld och vårt gemensamma samhälle. Hon måste – självständigt och tillsammans med andra aktörer – ta ansvar i och för världen och hennes närvaro måste märkas i samhället.

Så här vill vi att det skall vara i världen

Vi vill se ett samhälle där kärlek, allas möjligheter och omsorgen om allt på vår jord står i fokus - ett samhälle där olika religionsuttryck är närvarande och företrädare för olika religioner tar plats i samhällsdebatten.

Kyrkans bidrag

Öppen Kyrka vill att Svenska kyrkan är en självklar part där existentiella och kulturella frågor diskuteras, och sätts i verket. Kyrkan ska finnas överallt där människor finns och skall kännetecknas av hög tillgänglighet, låga trösklar och högt i tak. Kyrkan ska inte heller backa för att ta ställning i samhällsfrågor och för att höja sin röst när människor eller andra värden hotas.

Därför blir det viktigt att

1. i större utsträckning regelbundet kommunicera Svenska kyrkans värdegrund och aktiviteter, både i sociala medier och på andra plattformar
2. utbilda Svenska kyrkans medarbetare i att formulera sig i sociala medier och kommunikationsteknik i allmänhet
3. Kyrkan har en synlig närvaro i lokala sammanhang genom att språk och kommunikationsformer anpassas till de vi tar kontakt med, och att vi är tillmötesgående och påhittiga.
4. delta i den allmänna debatten, formulera visioner och våga ta ställning, med syfte att åstadkomma en hållbar värld och en mer rättvis fördelning av jordens resurser.

Rättvisa borta och hemma

Vår utgångspunkt

Öppen Kyrka - en kyrka för alla menar att alla människor, över hela jorden, har samma okränkbara värde och värdighet och samma rätt att få del av våra gemensamma resurser.

Så här vill vi att det skall vara i världen

Vi vill se en värld där rätt och rättfärdighet råder, där människor är jämlika och lever under rättvisa ekologiska, sociala, och ekonomiska villkor.

Kyrkans bidrag

Att berätta att alla människor är älskade av Gud som vill att vi möter varandra med rättvisa och barmhärtighet.

Att på alla sätt alltid värna allas lika värde och värdighet.

Kyrkan har genom sitt diakonala uppdrag i uppgift att motverka orättvisor lokalt och globalt.

Församlingarnas gemensamma organ för att främja rättvisa globalt, Act Svenska kyrkan, arbetar intensivt i utsatta länder med bland annat t ex skolor, sjukvård och rent vatten.

Därför blir det viktigt att

1. Kyrkan verkar för solidaritet med förtryckta och för en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar världsordning.
2. alla församlingar prioriterar att avsätta ekonomiska medel för lokalt och globalt hållbarhetsarbete.
3. Kyrkan verkar för en god integration och bidrar till att flyktingen och den nyanlände alltid behandlas på ett människovärdigt sätt och kan inkluderas i församlinglivet.
4. Kyrkan säger nej till tiggeriförbud och verkar för t ex romers möjlighet till människovärdiga liv i sina hemländer.